

ת"פ 17636/07/20 - מדינת ישראל נגד ליאור אברהם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 17636-07-20 מדינת ישראל נ' אברהם(עציר)

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד קרין שטרית
נגד
הנאשם ליאור אברהם
ע"י ב"כ עו"ד ניר דוד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות הבאות: נהיגה פוחזת של רכב - לפי סעיף 338 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); חבלה במזיד ברכב - לפי סעיף 413 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו - לפי סעיף 275 לחוק העונשין; נהיגה ללא רישיון נהיגה שמעולם לא הוצא - לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961.

בהתאם לעובדות בהן הורשע, ביום 5.6.2020 בשעה 20:00 לערך, החנו המתלוננת ובן זוגה את רכבם ברחוב הר המוריה בהרצליה ויצאו מהרכב עם בנם.

באותה עת הגיע הנאשם למקום כאשר הוא נוהג בטרקטורון מסוג פולאריס (להלן: "**הטרקטורון**"). בנסיבות אלה, נהג הנאשם באופן מסוכן ורשלני במהירות רבה לעברו של אחר אשר עמד באותה עת על הכביש בסמוך לרכבו, כאשר מיד בהגיעו אליו הסית הנאשם את הטרקטורון מכיוון הנסיעה וחלף בסמיכות רבה לגופו של אותו אחר.

בהמשך, פנה הנאשם ועלה עם הטרקטורון על מדרכה עליה עמדה באותה עת המתלוננת כאשר היא אוחזת בידה בבנה הפעוט. בשלב זה, האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו בטרקטורון, על המדרכה, עד שפגע במהירות ברכב שחנה במקום. מיד בהמשך, דחף הנאשם את הטרקטורון מהרכב בו פגע ושעט בנסיעה על המדרכה לכיוון מקום עמידתה של המתלוננת אשר חמקה, והנאשם עזב את המקום.

בהמשך הגיעו למקום שוטר ופקח. הנאשם חלף שוב במקום כשהוא נוהג בטרקטורון, השוטר והפקח דלקו אחריו והטרקטורון נעצר בסמוך. כאשר השוטר ביקש לעכב את הנאשם, השתולל הנאשם וברח ממנו. כאשר ניסו השוטר והפקח לאחוז בנאשם על מנת למנוע ממנו את הבריחה, התנגד הנאשם בכוח וברח מהמקום.

הנאשם נהג על גבי הטרקטורון על אף שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה.

2. בהתאם להסדר טיעון שהוצג, הצדדים הסכימו כי תוטל על הנאשם ענישה הכוללת שישה חודשי מאסר וחצי אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שרות, ככל שהנאשם ימצא מתאים, בניכוי ימי מעצרו אך ללא ניכוי ימים בהם היה מאושפז בצו אשפוז פסיכיאטרי. בנוסף, הוסכם כי יוטלו על הנאשם רכיבי ענישה של מאסר מותנה בגין עבירות בהן הורשע; פסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים החל משחרורו; קנס בסך 2,000 ₪, ופיצוי בסך 6,000 ₪ אשר יחולק למתלוננים.

3. בהתאם להסכמת הצדדים, הופנה עניינו של הנאשם לשם קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השרות. ביום 30.5.2023 התקבל עדכון כי לא תואם ראיון לנאשם בשל מעצרו בגין תיק אחר.

תמצית טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה ביקשה כי בית המשפט יכבד את הסדר הטיעון כפי שהוצג, זאת לאחר תיקון משמעותי שבוצע בכתב האישום וכן בשל גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות. מאחר והנאשם, המרצה כעת מאסר בפועל אינו יכול לבצע עבודות שרות, טענה כי יש להטיל עליו מאסר לריצוי בפועל. ב"כ המאשימה הדגישה כי הסכמת הצדדים לא התייחסה לאופן ריצוי המאסר, במצטבר או באופן חופף למאסר אחר. בנוסף, הפנתה לכך שהנאשם היה מודע היטב למצבו המשפטי בעת שנגזר עונשו למאסר בפועל בתיק אחר, יום בלבד בטרם נשמעו טיעונים לעונש בתיק זה. לפיכך, עתרה ב"כ המאשימה לכך שתקופת המאסר תרוצה במצטבר לתקופות מאסר אותן נושא הנאשם כעת וכן להטלת רכיבי הענישה הנוספים שפורטו בעת הצגת הסדר הטיעון.

5. ב"כ הנאשם טען כי יש לכבד את ההסדר כפי שהוצג בפני בית המשפט, עוד בטרם נדון הנאשם למאסר בפועל בתיק אחר. לטענתו, התמשכות ההליך גרמה למצב הנוכחי שכן לולא הצורך בדחיה בשל חובת תסקיר נוכח גילו של הנאשם, היה זכאי הנאשם להינות מתחילת ריצוי המאסר בדרך של עבודות שרות. עוד טען הסנגור כי יום לפני הדיון בתיק הנדון, ביקש לסיים את ההליך בתיק אחר שהתנהל אף הוא בפני מותב זה, זאת בשל קושי שצפה בהתייבבות למועד הדיון בתיק הנדון, קושי שהוסר לבסוף. הסנגור הפנה להוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין הקובע כברירת מחדל את ריצוי המאסר הארוך בלבד בעת שנגזרות על נאשם תקופות מאסר בתיקים שונים. לטענתו, לשון החוק מפורשת והחריג הוא קביעה כי העונש ירוצה במצטבר. בנסיבות בהן מדובר בתיק ישן וכן בהתחשב במידת הרחמים, טען כי האיזון המתבקש הוא ריצוי מחצית מעונש המאסר בחופף למאסר אותו נושא הנאשם כעת.

הנאשם בדברו שב על הודאתו והביע צער.

דיון והכרעה

6. לשם בחינת סוגית הסדר טיעון בין צדדים, אימצה הפסיקה את מבחן האיזון אשר נקבע במסגרת ע"פ 1958/98 פלוגי נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 557 (1998). מבחן זה בוחן האם התקיים איזון בין טובת ההנאה הצומחת לנאשם מהסדר טיעון לעניין העונש, לבין אינטרס הציבור כפי שבא לידי ביטוי בעונש אותו גוזר בית המשפט. בתמצית אציין, כי במסגרת השיקולים בגדרו של מבחן זה יש לתת משקל משמעותי לעצם קיומו של הסדר הטיעון, זאת בשל אינטרס ציבורי בעריכת הסדרי טיעון. על מנת לקבוע האם התקיים האיזון הראוי, על בית המשפט לבחון מה היה עמוד 2

העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב ההסדר (שם, עמ' 609).

לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, שב בית המשפט העליון וקבע כי הוראות התיקון אינן עומדות בסתירה לגישת האיזון הראוי (ע"פ 921/17 **עואג'י אבו זעילה נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (28.5.2017) והאסמכתאות (שם).

לפיכך, אבחן תחילה את העונש המוסכם על הצדדים בהתאם למבחן האיזון הראוי.

7. בהתחשב בכך שהצדדים הגיעו להסכמה לגבי כל רכיבי הענישה אתמקד, בתמצית בלבד, ברכיב המאסר בפועל המוסכם.

הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשם הם פגיעה בשלום הציבור ופגיעה בביטחון משתמשי הדרך, זאת בשים לב לנהיגתו הפרועה של הנאשם על מדרכה בה הולכי רגל. בנוסף, העבירות שביצע הנאשם פגעו בשלטון החוק ובשמירה על הסדר הציבורי, בשל עבירות ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו וכן נהיגה ללא רישיון.

נסיבות ביצוע העבירות הן בעלות משקל משמעותי לגבי מידת הפגיעה בערכים המוגנים. מדובר באירוע מתמשך במהלכו חשף הנאשם מספר אזרחים לסכנה ממשית, עת נהג באופן רשלני ומסוכן על הכביש ולא היסס אף לנהוג בטרקטורון על מדרכה בה הולכי רגל. נסיבות האירוע מצביעות על פוטנציאל נזק משמעותי ביותר, אשר למרבה המזל הסתיים בפגיעה ברכוש בלבד. אין להקל ראש בסכנה שנשקפה למתלוננת אשר אחזה באותה עת בבנה הפעוט והצליחה לחמוק מגלגלי הטרקטורון אשר שעט לעברה בעודה על המדרכה. מדיניות הענישה בגין עבירות דומות מצביעה על הטלת מאסרים בפועל לתקופות של מספר חודשים ועד לשנתיים (ראו: רע"פ 1454/14 **ראדי אבו סנד נ' מדינת ישראל** (26.2.2014); רע"פ 4182/13 **יבגני ווזילקין נ' מדינת ישראל** (26.6.2013)). יש לציין כי אין זהות בין מתחם העונש ההולם, המגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, ובין מדיניות הענישה הנוהגת המהווה אך את אחד משיקולים אלה (ראו: ע"פ 6390/20 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 9 (10.2.2021)).

בנסיבות אלה, מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית.

לאחר ששקלתי את עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, את קבלת האחריות על ידו, וכן את רציונל השיקולים השונים העומדים בבסיס מבחן האיזון הראוי, אני מוצא את ההסדר לגבי תקופת המאסר שתוטל על הנאשם כמאוזן, הגם שנוטה לקולה.

8. כעת אתייחס לשאלת אופן ריצוי עונש המאסר. ביום 25.6.23, נדון הנאשם בפני מותב זה, במסגרת הסדר טיעון, למאסר למשך עשרה חודשים (להלן: "**התיק הראשון**"). למחרת, ביום 26.6.23, נדון הנאשם בפני מותב אחר במסגרת הסדר טיעון, למאסר למשך תשעה חודשים (להלן: "**התיק השני**"). במהלך הטיעונים לעונש בתיק השני וכן גזר הדין שהוטל על הנאשם, לא נאמר דבר לגבי כך שהנאשם למעשה ריצה באותו שלב עונש של מאסר בפועל. לפיכך, בהתאם להוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין, הענישה בשני התיקים, הראשון והשני, חופפת במלואה.

כאמור לעיל, ב"כ המאשימה עתרה להטלת המאסר המוסכם כך שירוצה במצטבר לעונש אותו נושא הנאשם, ואילו ב"כ הנאשם עתר לכך שמחצית העונש המוסכם ירוצה במצטבר ומחציתו בחופף.

9. ב"כ הנאשם טען כי יש ללמוד מלשון הוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין שחפיפת מאסרים היא ברירת המחדל, ולכן קביעת ריצוי עונש במצטבר היא חריג. אין לקבל טיעון זה, המייחס ללשון הסעיף משמעות מהותית:

"מדובר בהוראה טכנית-פרשנית-ניטרלית, שנועדה אך למלא את החסר מקום שבית המשפט לא קבע במפורש אם העונשים ירוצו באופן חופף או במצטבר. הוראה זו אינה קובעת עקרון מנחה של חפיפת עונשים ולא הכרעה ערכית לפיה בנסיבות כאלה ראוי לקבוע עונשים באופן חופף"

(ע"פ 7907/14 עומרי ואזנה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.2.2015)).

הפסיקה התוותה שיקולים מנחים לשם הכרעה בדבר אופן ריצוי עונשי מאסר אשר הוטלו בפסקי דין שונים:

"אופי המעשים, חומרת העבירות ונסיבות ביצוען (כאשר ככל שאלה חמורים יותר, כך גוברת הנטייה להטיל ענישה מצטברת); קיומה, או העדרה של זיקה בין העבירות (כאשר ככל שקיימת זיקה הדוקה יותר, כך קטנה הנטייה להטיל ענישה מצטברת); שיקולי גמול והרתעה"

(רע"פ 3589/17 אביעד שמואל נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (10.2.2020) והאסמכתאות שם (להלן: "ענין שמואל"). ראו עוד: ע"פ 7786/21 אליאור אזמה נ' מדינת ישראל, פסקאות 61-62 (14.7.2022)).

כב' המשנה לנשיאה מלצר התייחס לעיקרון המנחה של הלימה, אשר נקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, כמשפיע אף על סוגיה זו באופן הבא:

"מהאמור עולה כי במקרים בהם מדובר באירועים נפרדים, אשר מקימים עבירות נפרדות, חפיפת עונשים איננה עולה בקנה אחד עם עיקרון ההלימה, ובמיוחד במקרים בהם מדובר בחפיפה מלאה של עונשים שהוטלו בהליכים שונים." (ענין שמואל, פסקה 28).

10. בהתבסס על שיקולים מנחים אלה, אבחן את המקרה הנדון:

ראשית, ביחס לסוג העבירות בהן הורשע הנאשם, מדובר בנסיבות חמורות. אין מדובר בפעולה נקודתית מסוימת של נהיגה פוזזת, אלא ברצף מתמשך בו פעל הנאשם ללא כל מורא ובאופן בו הסכנה מצדו גברה מפעולה לפעולה: תחילה, סיכן אדם שעמד על הכביש בסמוך לרכבו, בכך שנהג בנהיגה מהירה מאד לעברו וחלף בסמיכות רבה לגופו; בהמשך, לא היסס הנאשם לנהוג בטרקטורון על מדרכה עליה עמדה המתלוננת כשהיא אוזנת בידה בבנה הפעוט; אף בכך לא הסתפק הנאשם, ובהיותו על המדרכה האיץ את מהירות נסיעתו עד שפגע ברכב סמוך. ככל שנדמה כי די היה בהפסקה מאולצת זו של נהיגת הנאשם בטרקטורון, כדי לגרום לו להבנה מסוימת ולהפסקת התנהגותו המסכנת וחסרת

הרסן, הרי שלא כך הדבר: הנאשם דחף את הטרקטורון מהרכב בו התנגש, ושעט בשלב זה בנסיעה על המדרכה לכיוון בו עמדה המתלוננת, אשר למרבה המזל הצליחה לחמוק ממנו.

הסיכון שבהתנהגות זו של הנאשם מתעצם לנוכח העובדה שנהג בטרקטורון מבלי שהוציא רישיון נהיגה מעולם. נתון זה מעיד אף על זלזול הנאשם בחוק. התנהלותו בהמשך האירוע מחזקת את חומרת התייחסותו המזלזלת לחוק ולגורמי אכיפת החוק, כאשר נמלט משוטר, ובהמשך הצליח להימלט שוב משוטר תוך שהתנגד לו בכוח.

שנית, לא מצאתי כל זיקה בין העבירות בתיקים השונים: בתיק הראשון נדון הנאשם למאסר בגין עבירת החזקת סם שלא לשימוש עצמי; בתיק השני נדון הנאשם למאסר בגין עבירת ניסיון תקיפה; ואילו בתיק זה הורשע הנאשם בעבירות נהיגה פוחזת ברכב, היזק במזיד לרכב, הפרעה לשוטר ונהיגה ללא רישיון.

שלישית, בחינת שיקולי גמול והרתעה, המושפעים מעיקרון ההלימה, מחייבים את הצטברות העונש במלואו. הנאשם הוכיח במעשיו, כפי שניתן ללמוד מגיליון הרישום הפלילי, כי הוא מבצע עבירות מסוגים שונים - החל מעבירות אלימות, דרך עבירות סמים, רכוש, הפרעה לשוטר ועד לעבירות של נהיגה פוחזת.

רביעית, עלתקופת המאסר אותה על הנאשם לרצות, להצטבר לתקופה של עשרה חודשי מאסר הכוללת שני גזרי דין בתיקים שונים, הראשון והשני, החופפים זה לזה במלואם.

כל אחד ואחד משיקולים אלה מביא לכלל מסקנה כי יש להורות על ריצוי עונש המאסר באופן מצטבר במלואו, ודאי כאשר שיקולים אלה מצטברים זה לזה.

11. לנוכח כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשים וחצי מאסר בפועל.

מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו, ללא התקופה בה היה נתון תחת צו אשפוז פסיכיאטרי, זאת בהתאם להודעה מוסכמת שתוגש על ידי הצדדים תוך 7 ימים מהיום.

המאסר ירוצה במצטבר לכל מאסר אותו נושא הנאשם כעת.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע, זאת תוך 3 שנים משחרורו.

ג. 6 חודשי פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, החל מיום שחרורו.

ד. קנס בסך 2,000 ₪ או שבועיים מאסר תמורתו.

ה. התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע מביצוע אחת העבירות בהן הורשע, זאת תוך שלוש שנים משחרורו. הנאשם הצהיר בפני את התחייבותו.

ו. פיצוי בסך 6,000 ₪ למתלוננים. הפיצוי יחולק בין עדי התביעה בהתאם להודעה שתעביר המאשימה תוך 7 ימים, הכוללת את פרטי העדים ואת אופן חלוקת הפיצוי ביניהם.

הקנס והפיצוי ישולמו בשמונה תשלומים שווים החל מיום 1.9.23 ומידי חודש בחודשו.

ניתן לשלם את הקנס והפיצוי באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי:** באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il או דרך מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) בטלפונים *35592, 073-2055000.
- **במזומן:** בכל סניף של בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ז. ניתן צו כללי למוצגים, אשר יושבו לבעליהם, ובהיעדר בעלים יחולטו או יושמדו בהתאם לשיקול דעת קצין משטרה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז תמוז תשפ"ג, 05 יולי 2023, במעמד הצדדים.